
BEFORE
MEMORY
ARRIVES
FERDINANDO FREGA

NTSUNDZUKO WU NGA SI FIKA

The Art of Attraction · 08

Loko n’wana a velekiwa, nchumu wo sungula lowu un’wana ni un’wana a wu langutaka i mahlo.

Hi korhama ehenhla ka mubedo wa n’wana, hi tshinela kusuhi, hi lava muhlovo.

Xana ma ta va ya mana wa yena?

Xana ma ta va ya tata wa yena?

Kutani ku fika dokodela, kumbe nesi, a vula leswi ku nga riki na munhu loyi a lavaka ku swi twa: leswaku muhlovo a wu si va kona. Leswaku eku sunguleni wu le kusuhi ni ku fana eka un’wana ni un’wana. Muhlovo wa nkuma, wasi lowu hlantswekeke, muhlovo wa munhu loyi a nga si vona nchumu.

Hikuva hi leswi swi nga xiswona.

Eku sunguleni ka vutomi, ku languta i ka vanhu hinkwavo.

Ku hava nchumu eka kona.

Naswona swi teka tin’hweti leswaku ku tala.

Xirhendzevutani xa tihlo xi tirha hi ku nonoka. Xi veka muhlovo wa misava wutsongo, rihlaza ritsongo, ntima wutsongo. Onge miri wu rindzile ku twisisa leswaku i misava yihi leyi wu nga ta fanela ku yi languta wu nga si boha leswaku wu ta yi languta hi mahlo yihi.

Ndzi tshama ndzi ehleketa leswaku a swi hambani ngopfu endzhaku.

Hi ya emahlweni hi velekiwa ni ku languta koloko loku nga riki na nchumu.

Naswona hi heta nkarhi hinkwawo lowu saleke hi ku ku tata.

Ntokoto wun'wana ni wun'wana wu siya nkondzo.

Ntsako wun'wana ni wun'wana wu engetela muhlovo wutsongo.

Gome rin'wana ni rin'wana ri engetela wun'wana.

Hi ndlela yoleyo, hi nga swi lemuki, mahlo ma tshika ku va xiphemu xa miri ntsena kutani ma va vuhlayiselo.

Ntsundzuko lowu miyeleke.

Kutani ku fika nkarhi lowu hi lemukaka ntiyiso wo olova ni wo tika: hakanyingi hi vona vanhu hi xiviri loko hi nga ha swi koti ku va languta.

Naswona hi wona nkarhi lowu ntsundzuko wu hi tlherisaka endzhaku.

Eka xivulwa lexi nga vuriwangiki.

Eka riqingho leri hundzisiweke.

Eka ku endzela loku a hi ta va hi ku endlile.

Eka ku angarhana loku hi ku tekeke ku ri kona hi ku olova.

E-e, a ndzi penganga.

«Lehisa mbilu nkarhinyana, muhlayi, u landzelela mianakanyo ya mina.»

Xana i kangani hi ehleketa hi lava va hambeke, ni hi swilo leswi a hi ta va hi swi lavile ku swi vula kumbe ku swi endla?

Swi humelerile eka un'wana ni un'wana.

Naswona swi ta humelela nakambe.

Loko namuntlha a ndzi kota ku vulavula ni munhu loyi a nga ha riki kona, a ndzi ta hlawula tatana wa mina, manana wa mina, vakokwana va mina, makwerhu wa xisati, munghana wa le kusuhi.

Naswona a ndzi ta tshama ndzi sungula hi ndlela yin'we.

A ndzi ta vula:

«Ndzi rivalele loko ndzi nga ku nyikanga nkarhi lowu a wu wu faneriwa.

Ndzi rivalele loko ndzi ye emahlweni ndzi tsutsuma ndzi hlongorisa swa xihatla swa mina, swikongomelo swa mina, vutianakanyi bya mina bya siku na siku, ndzi nga twisisi leswaku siku rin'wana na mina a ndzi ta famba ndlela yin'we na wena.»

Kutani mianakanyo yi famba ku ya ekule swinene.

Yi tsemakanya malembe-xidzana.

A ndzi ta tsakela ku hlangana na Yesu, ku nga ri ku n'wi vutisa swivutiso, kambe ku n'wi yingisa ntsena.

A ndzi ta tsakela ku hlangana na Galileo Galilei, Einstein, Machiavelli, Michelangelo, Dante Alighieri, Padre Pio wa Pietrelcina, Kipling, John Fitzgerald Kennedy — ni muxavisi wa matsavu wa le hansi, swin'we ni n'wini wa bara ra vhinyo.

Kutani, kwalomu ka onge ndzi le hansi ka masalamusi, a ndzi ta tsakela ku yingisa vavasati hinkwavo va misava.

Handle ko hambanisa.

Hikuva un'wana ni un'wana wa vona a a ta va ni swo karhi swo hambana swo swi hlamusela.

Mavonelo yo hambana.

Ntsheketo wo hambana.

Ntiyiso wo hambana.

Kambe, loko ndzi tlhela ndzi xika ndzi yima hi milenge ehansi hi ku tiya, ndzi fika eka ku fanisa loku ku ndzi tsakisaka.

Loko hinkwaswo leswi hi swi tumbuluxaka, hinkwaswo leswi hi pfumelaka leswaku swi ni nkoka, hinkwaswo leswi nga siyelaka van'wana swo karhi, swi nga avelaniwi ni vanhu hi nkarhi, kutani ku tshama ku humelela nchumu wun'we.

Ku fika siku leri munhu wo karhi a nga ta vula:

«Swa vavisa. A ndzi ta va ndzi tsakerile ku hlangana na yena.»

«Swa vavisa. A ndzi ta va ndzi tsakerile ku n'wi yingisa.»

«Swa vavisa. A ndzi ta va ndzi tsakerile ku tiva leswi a a swi ehleketa.»

Kambe vutihlamuleri bya leswi nga voniwiki a byi tshami byi ri eka loyi a tumbuluxaka ntsena.

Hakanyingi byi le ka lava va nga swi kombisiki hi nkarhi — naswona laha, ku fana ni minkarhi hinkwayo, vavasati i tinhenha: va tiva ku voniwa.

Naswona byi le ka lava va bohaka leswi swi voniwaka: inthanete. Loko Google a nga ku nyiki ku voniwa, a ku na munhu loyi a ku hlayaka — handle ka loko u hakela.

Eka lava va nga pfumeleliki vanhu ku lemuka leswi humelelaka emahlweni ka mahlo ya vona.

Hikuva ntsundzuko kwalomu ka minkarhi hinkwayo wu fika endzhaku.

Ku languta kona, loko hi ri ni nkateko, ku fika hi nkarhi.

Ferdinando